

MÅNADSRAPPORT FEBRUARI

Barn- och skolnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Resultat och ekonomisk ställning.....	4

Sammanfattning

Barn- och skolnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -2,6 mnkr i jämförelse med tilldelad budgetram om 2 893,1 mnkr (+0,0%).

Budgetavvikelse förklaras av såväl över- som underskott. Prognostiserat överskott beräknas främst inom budgeten för skolpeng och beror på att antalet barn och elever i förskola och fritidshem beräknas bli färre än kommunfullmäktiges beslutade budget för 2023, motsvarande 24,0 mnkr. Överskott beräknas även inom budgeten för taxor och avgifter (5,0 mnkr) samt inom nämnd- och förvaltningsgemensamt (6,5 mnkr). Underskott beräknas främst inom grund- och grundsärskolans verksamheter (-30,0 mnkr) och särskilda verksamheter (-7,1 mnkr). Även budgeten för lokalkostnader beräknas till ett underskott vid årets slut (-1,0 mnkr). Ett arbete med åtgärdsplaner för prognostiserade underskott är påbörjat och kommer återrapporteras till nämnden i samband med delårsrapporten för april. Förskolans verksamheter beräknas vara i balans vid årets slut.

För perioden redovisar barn- och skolnämnden en budgetavvikelse som uppgår till 0 mnkr.

Förvaltningsberättelse

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall feb	Budget feb	Avvikelse feb	Helårsbudget 2023	Helårsprognos 2023	Helårsavvikelse 2023
Intäkter	59,8	65,4	-5,5	335,3	331,3	-4
Kostnader	-550,5	-556,8	6,3	-3 250,3	-3 248,9	1,4
Avskrivningar	-1	-1	0	-6,4	-6,4	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-491,7	-492,5	0,8	-2 921,4	-2 924	-2,6
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-491,7	-492,5	0,8	-2 921,4	-2 924	-2,6
Kommunbidrag	487,8	487,8	0	2 893,1	2 893,1	0
Nämndsbidrag/Resursfördelning	3,9	4,7	-0,8	28,4	28,4	0
RESULTAT	0	0	0	0	-2,6	-2,6

Analys av resultat

Resultat & Prognos 2023 (mnkr)	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Avvikelse jan-feb	Budget 2023	Prognos
Skolpeng	-378	-382	5	-2 283	24,0
Taxor och avgifter	18	17	1	101	5,0
Lokalkostnader	-68	-69	1	-412	-1,0
Nämnd och förvaltningskontor	-11	-13	2	-71	2,0
Förvaltningsgemensamt	-10	-21	10	-97	4,5
Särskilda verksamheter	-21	-17	-4	-132	-7,1
Förskolans verksamhet	-1	-8	7	0	0,0
Grundskolans verksamhet	-17	5	-22	0	-30,0
Totalt BSN	-488	-488	0	-2 893	-2,6

Periodens resultat

Total budgetavvikelse för perioden är 0 mnkr. Förskolans verksamhet redovisar ett överskott på 7 mnkr, medan grundskolor och anpassade grundskolor tillsammans redovisar ett underskott på -22 mnkr för perioden. Förskolans resultat förklaras av lägre personalkostnader vid frånvaro som inte krävt vikarie eller där vikarie inte kunnat erhållas. Överskottet beror också delvis på ej tillsatta tjänster som är under rekrytering där nuvarande vikarie från bemanningen har en lägre lönekostnad. Det redovisade underskottet för grundskolans verksamhet förklaras av ett budgeterat underskott.

Kostnaden för skolpengen, som ska täcka både skolpeng till kommunala enheter, köp och försäljning av platser i andra kommuner samt bidrag till fristående enheter är 5 mnkr lägre än budgeten för perioden. Främsta orsaken är att budgeten är högre än

kostnaden för skolpeng till förskolans och fritidshemmens verksamheter eftersom barnantalet i dessa verksamheter varit färre än vad budgetramen beräknats på.

För taxor och avgifter redovisas ett överskott på 1 mnkr. De förvaltningsgemensamma kostnaderna har varit 10 mnkr lägre än budget för perioden. Detta förklaras framförallt av vakanser inom verksamheten Kvalitet och pedagogiskt stöd, verksamheten Lokal och Måltid samt avsaknad av debitering för vissa interna IKT-kostnader. Ett överskott på 1 mnkr redovisas för lokalkostnader. Avvikelsen för särskilda verksamheter uppgår till -4 mnkr i underskott och beror främst på ett budgeterat underskott avseende anpassad grundskola samt att kostnader för skolskjuts under perioden varit högre jämfört med budget.

Prognos 2023

Barn- och skolnämndens totala prognos beräknas till -2,6 mnkr. I följande avsnitt finns beskrivningar av samtliga större avvikelser.

Skolpeng

För skolpeng beräknas ett överskott för året motsvarande 24,0 mnkr. Prognosen grundar sig på en beräkning av att det kommer vara färre barn i förskola och fritidshem än vad kommunfullmäktiges beslutade budgetram anger. Beräkningen bygger på faktiskt skolpengsutfall av antalet folkbokförda barn och elever för perioden, budgeterade volymer i de kommunala verksamheterna samt en volymuppskattning utifrån föregående års utfall och trend för barn och elever folkbokförda i Lund.

Volymavvikelserna beräknas till 26,3 mnkr för helåret. Kostnaden för lokalbidraget till fristående enheter inom förskolan är något högre än budget för perioden och beräknas till -4,0 mnkr för helåret. Förklaringen är en minskad befolkningsprognos och därmed minskad ram samtidigt som lokalkostnaderna inte minskat i samma takt som befolkningsminskningen. Detta har inneburit att lokalkostnaden och lokalkostnadsbidraget per barn har ökat.

Taxor och avgifter

Under årets första månader har föräldraavgifterna totalt sett ökat jämfört med samma period föregående år. Prognosen för intäkter i form av föräldraavgifter beräknas ge ett överskott om 5,0 mnkr. Föräldraavgifterna i förskolan beräknas bli 4 mnkr lägre än budget medan fritidshemsavgifterna beräknas bli 9 mnkr högre än budget för helåret.

Lokalkostnader

Lokalkostnadsbudgeten prognostiseras till -1,0 mnkr vilket motsvarar det belopp som ramen sänkts till följd av fastighetseffektiviseringar. Det är osäkert i dagsläget hur hyrorna kommer att regleras till följd av detta. Det finns risk att kostnader för avskrivningar och räntor blir högre än budget då vissa investeringar (inventarieinköp) har skjutits fram från 2022 till 2023 och att några investeringar har tidigarelägs från 2024 till 2023.

Nämnd och förvaltningskontor

På förvaltningskontoret finns just nu vakanser där rekrytering pågår efter beslutad ny organisation av förvaltningsledning, vilken trädde i kraft vid årets början. Med anledning av dessa vakanser beräknas ett överskott på 2,0 mnkr för förvaltningskontoret.

Förvaltningsgemensamt

Inom förvaltningsgemensamt finns ett anslag till nämndens förfogande på sammanlagt 1 mnkr. Hur dessa medel ska disponeras är ännu inte beslutat. Förutom nämndens förfogande beräknas rehabiliteringskostnader tillsammans med övergångs- och avvecklingskostnader ett överskott med 1 mnkr. Även KSU (0,5 mnkr) och verksamheten för lokal och måltid prognostiserar ett överskott (2,0 mnkr) som följd av vakanser.

Särskilda verksamheter

Prognosen för nämndens särskilda verksamheter är beräknad till -7,1mnkr. I budgeten för nämndens särskilda verksamheter ingår förvaltningsövergripande verksamheter såsom Naturskolan, Pedagogiska resursenheten, Lundavälkomsten, obligatoriska lovskolans och obligatorisk praos. Här ingår också de ekonomiska resurserna för skolskjuts, försäkringar, Anpassad grundskola inklusive dess lokaler, ersättning för nyanlända elever och individintegrerade elever i anpassad grundskola, skolavgifter för elever i specialskolor, ersättning för extraordinärt stöd till barn och elever och för särskilda insatser i grundskolan samt bidrag till små förskolor och grundskolor på landsbygden.

Kostnaden för ersättning för extraordinärt stöd till barn i förskoleverksamheten bedöms även 2023 överstiga budgeten. Prognosen är svårbedömd då kostnaden genereras av individuella beslut som fattas löpande under året. Prognosen är beräknad till -1,0 mnkr men risk finns att den kommer försämrats ytterligare.

När det gäller prognosen för extraordinärt stöd till grundskolans verksamhet visar beräkningarna istället på ett överskott på 2,0 mnkr trots att budgeten har minskats med 2,0 mnkr jämfört med 2022. Även denna prognos innehåller en stor osäkerhet och kommer därför troligtvis justeras under året.

Prognosen för den budget som finansierar en ersättning utöver skolpengen för de grundskoleelever som är individintegrerade i den anpassade grundskolan (tidigare benämnt grundsärskola) är beräknad till -0,8 mnkr på grund av att det finns fler elever integrerade än vad budgeten är beräknad utifrån.

Kostnaden för bidrag till små grundskolor på landsbygden beräknas i år överstiga budgeten till följd av att samtliga enheter som kan vara berättigade till bidraget antingen uppfyller villkoren eller har dispens. 2022 betalades bidraget endast ut till Revinge skola efter beslut om dispens om krav på 40 elever. I år utgår eller beräknas bidraget till viss del utgå även till Håstad skola och Torna Hällestadskola. Prognosen är beräknad till -0,3 mnkr.

Prognosen för skolskjuts inklusive elevtransporter mellan skolenheter är beräknad till -3,0 mnkr. Kostnaderna har ökat betydligt senaste året. Från och med höstterminen 2022 då den senaste årliga prisjusteringen skedde har det avtalade priset ökat med 10,1 procent avseende skolskjuts via Bergkvarabuss och med 8,3 % avseende skolskjuts via Persontransporter (Serviceförvaltningen). Men kostnadsökningen är inte endast ett resultat av ökade priser utan även av fler transportsträckor mellan skolenheter och utökade skolskjutsturer. Det sistnämnda uppkommer av en hög beläggning på grundskolornas idrottshallar och som i sin tur innebär att skoldagen vissa dagar behöver förskjutas, däribland för skolskjutselever. Fler transportsträckor är ett resultat av lågstadieenheten på Vikingaskolan är evakuerad till Råbylundskolan och att Håstad skola under höstterminen kommer evakueras till tidigare Lovisaskolans lokaler i

centrala Lund.

Lundavälkomstens verksamhet har det senaste året påverkats mycket av flyktingsituationen till följd av kriget i Ukraina. Belastningen på verksamheten 2022 krävde extra personalresurser men till följd av att bidragen från Migrationsverket för asylsökande barn och elever översteg kostnadsökningarna så hade verksamheten ett positivt resultat vid årets slut. Även 2023 beräknas dess bidrag från Migrationsverket innebära ett överskott. Lundavälkomsten gör ansökan för samtliga barn och elever som har funnits eller finns i verksamheten och som bedöms uppfylla villkoren för bidraget. Prognosen är beräknad till +3,0 mnkr. Överskottet kan komma att fördelas till de enheter där de asylsökande barnen och eleverna har sin skolplacering senare under året om den övergripande ekonomiska situationen medger det.

Prognosen för finansieringen av den anpassade grundskolans (tidigare grundsärskolan) verksamhet inklusive skolskjuts och lokaler är beräknad till -7 mnkr. Främsta förklaringen till det befarade underskottet är att budgeten till vissa delar är underfinansierad men det beror också på prisökning som skett för transporter eftersom den överstiger den generella prisökningen som nämnden har fått kompensation för. Förvaltningen har via EVP-processen kommunicerat om den underfinansiering som ligger till grund för det beräknade underskottet.

Förskolans verksamhet

Prognosen för förskolan avviker inte från budget efter två månader.

De faktiska volymerna inom förskolan fortsätter att minska vilket leder till ekonomiska utmaningar. Verksamheten ser redan nu under våren ett minskat barnantal jämfört med budget och under hösten förväntas antalet barn minska ytterligare. I ett flertal geografiska område har barnunderlaget minskat över längre tid och anpassningar av organisation och lokaler har skett. Ytterligare minskningar av barnantalet kommer att kräva fler åtgärder. Förskolan arbetar aktivt med att se över organisationen utifrån de rådande ekonomiska förutsättningar det innebär med ett minskat barnunderlag.

Av de två verksamhetsområden som förskolan består av, prognostiserar båda ett nollresultat.

Grundskolans verksamhet

Prognosen för grundskolans verksamhet är beräknad till totalt -30,0 mnkr. Bedömningen är att det befarade underskottet är påverkat av att enheterna tidigt på året är försiktiga med att rapportera positiva avvikelser samtidigt som de vill visa vilka ekonomiska utmaningar som de står inför. Enheter som rapporterar negativa prognoser kommer behöva ta fram åtgärdsplaner för att enskilt eller inom verksamhetsgruppen komma i ekonomisk balans. Grundskolans verksamhet är från och med i år indelad i tre grupper som är ungefär lika stora utifrån volymer och som alla innehåller både grundskolor och anpassade grundskolor (tidigare benämnt grundsärskolor) i både centrala Lund och övriga tätorter. Negativa prognoser finns inom samtliga tre verksamhetsgrupper.

När det gäller grundskolorna finns flera orsaker till de beräknade underskotten. En kritisk förutsättning för en budget i balans är möjligheten att skapa gynnsamma klasstorlekar. Denna möjlighet kan vara svår att påverka då söktrycket till skolan, skolans geografiska placering och ibland även lokalernas utformning begränsar. Även förändringar av elevvolymerna mellan olika läsår kan leda till organisatoriska och

ekonomiska svårigheter. En minskning av elevantalet innebär minskade intäkter som i sin tur ofta innebär att personalresurserna måste minskas, vilket kan vara svårt att göra i samma takt. En ökning kan gynna de ekonomiska förutsättningarna om den kan fördelas på befintliga klasser men kan också innebära att det krävs fler klasser med försämrade delningstal som följd. En annan orsak till underskott anges i något fall vara extra resurskrävande elever för vilka tilldelade elevsättningar inte är tillräckliga. Förutom att resurser krävs för eleverna själva så kan i flera fall situationen kräva åtgärder för att arbetsmiljön för övriga elever och personal ska fungera.

Av den totala prognosen avser -7,2 mnkr de anpassade grundskolorna. De största ekonomiska utmaningarna finns hos enheter med en stor variation av stödbehov hos eleverna och där inte alla elever fungerar i en sammanhållen grupp. Begränsningar i lokalernas utformning och risker i utemiljön innebär behov av högre bemanning än vad som hade varit nödvändigt i mer flexibla och anpassade lokaler och med en säker utomhusmiljö.

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall feb	Helårsbudget 2023	Helårsprognos 2023	Helårsavvikelse 2023
Inventarier, fordon	-1,3	-13,6	-13,6	0
TOTALT	-1,3	-13,6	-13,6	0

Analys av investeringar

Barn- och skolnämndens investeringsram uppgår till 13,6 mnkr för 2023. Mindre verksamhets-specifika investeringar (10 mnkr) avser inköp av inventarier och utrustning som prioriteras utifrån verksamhetens behov. För 2023 finns en risk att den totala investeringsramen kommer redovisa ett underskott. Delvis till följd av allmänna kostnadsökningar men också att på grund av att investeringar som varit planerade 2022 flyttats till 2023 samt att några investeringar tidigare lagts, från 2024 till 2023, i linje med nämndens underlag till kommunens strategisk försörjningsplan. För 2023 är planen att inventarier bland annat kommer köpas in till Råbylundskolan, Svaneskolan, Fäladsgården, Flygelskolan samt till förskolorna Väderleken och Enestugan.